

-POSUDEK

Zdráhala, Petr: Perspektivy a úskalí konsolidace demokracie v Nigérii. Hradec Králové, diplomová práce, 2014. 162s

Autor si vybral v poslední době velmi aktuální téma, které souvisí s vývojem demokracie v Nigérii a demokratizací. Toto téma je významné především z důvodů současné politické praxe v řadě zejména afrických zemí, ve kterých v mnoha případech můžeme sledovat podobné procesy demokratizace, zejména úsilí o konsolidaci demokracie. Přední politologové vedou poměrně rozsáhlou diskusi o problémech neúspěšné demokratizace a kolísání zejména afrických států. K danému tématu existuje rozsáhlá teoretická literatura, která je i specializovaná přímo na africké země.

Diplomová práce je zpracována jako případová studie, kdy se diplomant rozhodl na příkladu Nigérie aplikovat teorii konsolidace demokracie, přičemž se zaměřuje především na koncepty Juana Linze, Alfreda Stepana a Wolfganga Merkela. Časově se práce zaměřila na období 1997-2011.

Autor si vymezil jednu základní otázku (cíl) a jednu hypotézu. Cílem diplomové práce je stanovení problémů konsolidace nigerijské demokracie v její „zakotvené“ podobě? Hypotéza definoval jako „Čím více se prodlužuje doba od pádu vojenského režimu, tím země v čím dál větší míře splňuje prvky charakteristické pro konsolidovanou demokracii.“ Práce podle autora vyústí ve zhodnocení, jestli je Nigérie opravdu stále na cestě k zakotvené konsolidované demokracii, nebo v tomto procesu spíše stagnuje či se vrací zpět k autoritářskému režimu

Autor správně zakotvila téma své diplomové práce v teorii demokratické konsolidace, zejména pak konceptu zakotvené demokracie. Ale v textu se objevují i odkazy na další teorie, zejména autoritářských režimů (M. Bratton a N. de Walle). Tyto teorie jsou v souvislosti s posledním vývojem zejména afrických států poměrně rozšířené a věnuje se jim velké množství autorů. Z pohledu metodologie zpracování tématu se diplomant rozhodl pro použití případové studie, analýzy a interpretaci. Metody výzkumu jsou vybrány správně a autor s jejich pomocí byl schopen zpracovat toto náročné téma.

Struktura diplomové práce se zdá být logická, autor postupuje od obecnější teorie konsolidace demokracie k teoriím Juana Linze, Alfreda Stepana a Wolfganga Merkela. V následujících kapitolách popisuje fungování nigerijské státu (státní struktury a funkce státu, společenské a ekonomické podmínky, popisuje občanskou společnost a zevrubně se věnuje výsledkům parlamentních voleb, politickým a občanským právům, rozdělení moci, horizontální odpovědnosti, efektivní moci vládnout. Vzhledem k rozsahu diplomové práce se domnívám, že některé subkapitoly mohly být vypuštěny, příp. sloučeny a zestručněny a autor se mohl více soustředit na klíčovou problematiku, fungování a charakter státu, lidská a občanská práva. Snaha postihnout všechny aspekty pak vede k určité povrchnosti a neschopnosti vyhmátnout podstatné události z pohledu ne/fungování konsolidované demokracie. Délka některých kapitol, např. půl strany jasně ukazuje, že rozčlenění diplomové práce je zbytečně detailní.

Na empirickou část navazuje analytická část, kde se autor pokusil provést kritické zhodnocení empirického výzkumu. Bohužel zde chybí nějaká hlubší metodologie výzkumu, i kvalitativní výzkum umožňuje zpracovat texty způsobem, aby to nebyla určitá dojmologie. Nicméně autor v této části prokázal určitou schopnost hodnocení a závěrů ze získaných informací.

Úvod bohužel neobsahuje všechny formální požadavky, zejména postrádám zpracování současného stavu bádání, když zde zcela chybí analýza výzkumů nigersijské demokracie, historie, politiky atd. Závěr je logicky správný, autor shrnuje výsledky svého

výzkumu, uvádí odpovědi na svou výzkumnou otázku. Autor v závěru na základě negativního hodnocení základních kritérií konsolidované demokracie vyvrací svou hypotézu.

Diplomant disponuje poměrně dobrou argumentační schopností, je schopen logického a kritického myšlení, orientace v obtížné odborné problematice a úsledné analýzy. Po formální stránce autor mohl lépe dohlédnout na rozložení hlavních částí, které by měly vždy začínat na nové straně., Jinak je práce poměrně v pořádku, nenašel jsem tam větších gramatických chyb a objevuje se zde jen několik málo prohřešků v interpunkci. Autor pracuje správně s poznámkovým aparátem a citacemi.

Přes některé výhrady se však jedná o poměrně dobrou diplomovou práci, ve které se autorovi podařilo zvládnout nejrůznější odborné problémy s charakterem konsolidované demokracie a správně a logicky je aplikovat na případovou studii Nigérie. Z těchto důvodů práci doporučuji k obhajobě.

V Olomouci dne 14. ledna 2015

Doc. PhDr. Vlastimil Fiala, CSc.